

Bruxelles, 15. studenoga 2016.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2016/0151 (COD)

13624/1/16
REV 1

LIMITE

AUDIO 113
DIGIT 119
CONSOM 251
TELECOM 201
CODEC 1502
IA 103

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	9479/16 AUDIO 68 DIGIT 55 CONSOM 121IA 28 CODEC 744 TELECOM 98
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga u pogledu promjenjivog stanja na tržištu – <i>izvješće o napretku</i>

I. UVOD

1. Kontekst

Komisija je 20. svibnja 2016. donijela Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga u pogledu promjenjivog stanja na tržištu¹.

¹ Dok. 9479/16 + ADD 1 – 4.

Aktualna Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama donesena je 2007., a kodificirana 2010. Temelji se na načelu zemlje porijekla kojim se omogućuje slobodno kretanje audiovizualnih medijskih usluga unutar EU-a. Istodobno se bavi nizom općih javnih interesa kao što su kulturna raznolikost, zaštita maloljetnika, zaštita potrošača i sloboda medija. Direktivom su uređene i linearne (televizijske) usluge i usluge na zahtjev, iako u različitoj mjeri.

2. Prijedlog Komisije i procjena učinka

Komisija je 8. i 20. lipnja 2016. predstavila Radnoj skupini za audiovizualnu politiku prijedlog izmjene zajedno s procjenom učinka².

Cilj je Prijedloga Komisije ažurirati i osuvremeniti trenutačni audiovizualni regulatorni okvir kako je utvrđen Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama iz 2010. kako bi se učinio primjerenijim digitalnom dobu, koje je obilježeno brzim tehnološkim kretanjima, nastankom novih poslovnih modela i promjenjivim uzorcima gledanja i potrošnje. Ukratko, Prijedlogom Komisije³ nastoji se:

- osigurati zaštita maloljetnika te zaštita potrošača i u pogledu usluga platforme za razmjenu video sadržaja,
- pojednostavniti propise kojima se uređuje načelo zemlje porijekla,
- povećati konkurentnost televizijskih usluga daljnjim usklađivanjem propisa za linearne usluge i usluge na zahtjev,
- riješiti pitanje približavanja medija ažuriranjem propisa za audiovizualne komercijalne komunikacije,
- osigurati ispravna provedba Direktive jačanjem neovisnosti nacionalnih regulatornih tijela i formaliziranjem postojećeg europskog tijela za nacionalne regulatore.

² Dok. 9479/16 + ADD 1.

³ Za više pojedinosti o sadržaju Prijedloga Komisije vidjeti ishod postupka sa sastanaka Radne skupine za audiovizualnu politiku u dok. 10745/16.

Pri ispitivanju procjene učinka Radna skupina za audiovizualnu politiku uzela je u obzir okvirni popis predviđen u smjernicama za postupanje s procjenom učinka u Vijeću⁴. Delegacije nisu istaknule nijedno važnije pitanje u vezi s procjenom učinka Komisije. S druge strane, delegacije su za niz pitanja smatrale da nisu (u potpunosti) obuhvaćena procjenom učinka. Ta su pitanja navedena u dok. 10745/16, odjeljak III.

3. Druge institucije/tijela

Odbor za kulturu i obrazovanje glavni je odbor Europskog parlamenta za taj predmet. Odbor je 9. lipnja 2016. suizvjestiteljicama imenovao Sabine Verheyen (DE-EPP) i Petru Kammerevert (DE-S&D). Glasovanje u Odboru predviđeno je za kraj siječnja 2017.

Europski gospodarski i socijalni odbor dao je mišljenje 19. listopada 2016.

II. TRENUTAČNO STANJE RASPRAVA U VIJEĆU

Tijekom slovačkog predsjedanja Radna skupina za audiovizualnu politiku ispitala je Prijedlog Komisije na nizu sastanaka održanih između srpnja i listopada 2016.

Delegacije su 4. i 15. srpnja dale opće primjedbe na Prijedlog Komisije, nakon čega su poglavlja ispitana jedno po jedno⁵.

Na sastancima 1., 12. i 26. rujna, kao i 3. i 28. listopada 2016., Radna skupina za audiovizualnu politiku detaljno je ispitala tekst Komisije, pri čemu je zasebno analizirala svaku izmijenjenu odredbu⁶.

Niz delegacija zadržava opće i posebne analitičke rezerve na Prijedlog Komisije.

⁴ Dok. 9790/16 + COR 1.

⁵ Detaljno izvješće o raspravama održanima tijekom tih sastanaka može se pronaći u dok. 11361/16.

⁶ Detaljne primjedbe delegacija mogu se pronaći u dok. 13934/16.

III. NAJVAŽNIJE REAKCIJE DELEGACIJA

Reakcije delegacija mogu se svrstati u skupine sa sljedećim glavnim pitanjima:

1. Proširenje područja primjene

a) Usluge platforme za razmjenu video sadržaja – članak 1. stavak 1. točka (aa), članak 28.a

S ciljem odgovora na porast štetnog sadržaja i govora mržnje na internetu Komisija predlaže proširenje područja primjene Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama kako bi se obuhvatile usluge platforme za razmjenu video sadržaja. To se postiže stvaranjem zasebne kategorije usluga sa zasebnim skupom propisa. Platforme za razmjenu video sadržaja koje treba uključiti jesu one čija je glavna svrha pružiti programe i video sadržaje koje su izradili korisnici, na kojima je pohranjena velika količina takvog sadržaja te koje nemaju uredničku odgovornost za pohranjeni sadržaj, ali istodobno određuju njegovu organizaciju. Zbog toga Komisija predlaže obvezu da države članice osiguraju da platforme za razmjenu video sadržaja poduzmu određene primjerene mjere za zaštitu maloljetnika od štetnog sadržaja i svih građana od poticanja nasilja ili mržnje.

Reakcija država članica bila je podijeljena. Prvo, zato što im nije bilo jasno koje su točno usluge obuhvaćene **definicijom** usluga platforme za razmjenu video sadržaja (članak 1.). U tom su pogledu neke države članice smatrale da su neki dijelovi definicije platformi za razmjenu video sadržaja, npr. glavna svrha i odvojivi dio⁷, pretjerano restriktivni s obzirom na to da se njome možda ne bi omogućilo obuhvaćanje video sadržaja u vezi s uslugama društvenih medija. Komisija je potvrdila da usluge društvenih medija u obliku koji je danas poznat, odnosno koje nisu usmjerene na publiku i čija glavna svrha nije pružiti audiovizualni sadržaj, nisu obuhvaćene osim ako pružaju uslugu koja je u skladu s definicijom usluge platforme za razmjenu video sadržaja⁸. Drugo, izražena je zabrinutost u vezi s usklađenošću obveza uvedenih pružateljima platformi za razmjenu video sadržaja u Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama (novi članak 28.a) i ograničenjima odgovornosti tih pružatelja u Direktivi o e-trgovini⁹. Komisija je zajamčila delegacijama da su oba instrumenta u potpunosti usklađena s obzirom na to da se Prijedlogom izmjene Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama ne uspostavlja nikakva *ex-ante* kontrola sadržaja, nego se samo uređuje način na koji se sadržaj organizira te on ima posebnu svrhu zaštite maloljetnika od štetnog sadržaja i svih građana od govora mržnje.

⁷ Za „odvojivi dio” vidjeti točku (b) u nastavku.

⁸ Vidjeti također uvodnu izjavu 3. Prijedloga Komisije.

⁹ Direktiva 2000/31/EZ (Direktiva o elektroničkoj trgovini).

U pogledu **mjera** koje države članice mogu uvesti platformama za razmjenu video sadržaja (članak 28.a), neke su ih delegacije smatrale pretjerano preskriptivnima. Umjesto toga, predložile su postizanje ciljeva zaštite maloljetnika i građana s pomoću medijske pismenosti. Neke druge delegacije predložile su da se popis dopuni mjerama kojima bi se spriječilo učitavanje prethodno uklonjenog sadržaja te osigurala brza obrada dojava o štetnom sadržaju. Komisija je istaknula da države članice mogu s popisa izabrati one mjere koje smatraju primjerenima u određenim okolnostima. Međutim, ne mogu donijeti strože mjere, osim ako su one usklađene s Direktivom o e-trgovini, s obzirom na to da Komisija za te posebne usluge predlaže najveću moguću usklađenost. Neke su se delegacije tome usprotivile. Osim toga, neke druge delegacije dovele su u pitanje korisnost zajedničke regulacije za provedbu tih mjera ako države članice ne mogu prelaziti ono što je predloženo. Komisija je pojasnila da zajednička regulacija nije obvezna i može biti korisna za detaljnije određivanje sadržaja mjera.

b) Odvojivi dio usluge i kratki video sadržaji (članak 1. stavak 1.)

S obzirom na presudu Suda Europske unije (predmet C-347/14) Komisija predlaže sljedeće:

- proširenje definicije usluge i na (audiovizualni) dio koji je sadržajem i oblikom **odvojiv** od neaudiovizualne glavne djelatnosti¹⁰ (članak 1. stavak 1. točka (a) podtočka i. i članak 1. stavak 1. točka (aa) podtočka iii.). Neke su delegacije smatrale tu definiciju restriktivnom s obzirom na to da bi se njome video sadržaji stavljeni na društvene medije mogli isključiti iz područja primjene Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama. Nekoliko je delegacija također zatražilo preciznije pojašnjenje toga što „odvojivi dio” zapravo znači,
- uključivanje „**kratkih video sadržaja**” u definiciju programa (članak 1. stavak 1. točka (b)). S obzirom na nedovoljnu jasnoću u vezi s tim što je kratko, neke su delegacije predložile brisanje upućivanja na trajanje, dok je nekoliko drugih delegacija zatražilo dodatne smjernice u pogledu načina tumačenja tog pojma.

¹⁰ Npr. samostalni odjeljak za video sadržaje u novinama na internetu.

2. Postizanje jednakih uvjeta između linearnih usluga i usluga na zahtjev

Cilj je Prijedloga Komisije stvaranje jednakih uvjeta u većoj mjeri između linearnih usluga i usluga na zahtjev te istodobno osiguravanje dosljedne razine zaštite u svim tim uslugama. To je posebno slučaj s promicanjem europskih djela, zaštitom potrošača, zaštitom maloljetnika i zaštitom od govora mržnje (ako su propisi prošireni i na platforme za razmjenu video sadržaja) i postupkom odstupanja od načela zemlje porijekla. Međutim, nekoliko delegacija nije bilo zadovoljno pristupom Komisije kojim se zadržava postupna regulacija za linearne usluge i usluge na zahtjev, te su umjesto toga zatražile dodatno usklađivanje propisa. Osim toga, nekoliko delegacija željelo je da se jednaki uvjeti u većoj mjeri osiguraju i u vezi s platformama za razmjenu video sadržaja u određenim područjima kao što su komercijalne komunikacije.

a) Promicanje europskih djela (članak 13.)

Komisija predlaže jačanje obveza pružatelja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev u vezi s promicanjem europskih djela na dva načina:

- i. države članice moraju osigurati da pružatelji usluga na zahtjev koji su u njihovoj nadležnosti zajamče minimalno 20 % kvote europskih djela u svojem katalogu i da osiguraju isticanje (vidljivost) tih djela. Što se tiče **kvota**, mišljenja država članica znatno su se razlikovala: jedna skupina bila je protiv uvođenja obveznog udjela od 20 %, dok je druga skupina bila za, pri čemu su neke delegacije predložile čak i veći udio. Određene države članice željele su moći uvesti kvote i pružateljima koji nisu u njihovoj nadležnosti. Što se tiče **isticanja**, određene su delegacije zatražile pojašnjenje toga što taj pojam znači i kako ga primijeniti,

- ii. država članica može zatražiti **financijski doprinos** (pristojbu) od pružatelja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev s poslovnim nastanom na njezinu državnom području, ali i u drugoj državi članici ako su usmjereni na njezinu publiku.¹¹ Jedna skupina država članica bila je protiv tog prijedloga na temelju toga da se njime ugrožava načelo zemlje porijekla, dok je druga skupina država članica na njega gledala blagonaklono. Nadalje, mnoge bi delegacije htjele proširiti tu mogućnost na pružatelje linearnih usluga. Komisija tu odredbu ne tumači kao izuzetak od zemlje porijekla, nego više kao pojašnjenje da su financijski doprinosi slični porezima i da bi stoga trebalo prepustiti državama članicama da ih utvrđuju, pod uvjetom da su u skladu s pravom EU-a, konkretno s propisima o državnim potporama¹².

b) Komercijalne komunikacije (članci 9., 10., 11., 20., 23.)

Komisija predlaže povećanu fleksibilnost kvantitativnih propisa o televizijskom oglašavanju i fleksibilnije propise o pokroviteljstvu i plasmanu proizvoda koji bi se primjenjivali na linearne usluge i usluge na zahtjev. Cilj je pojačati sposobnost televizijskih kuća da ulažu u proizvodnju originalnog sadržaja te ih time učiniti konkurentnijima s obzirom na to da se prihodi od oglašavanja premještaju u internetsko okruženje.

- i. Delegacije su imale vrlo različita mišljenja o Komisijinu prijedlogu mijenjanja kvantitativnih propisa (odnosno ograničenja i učestalosti) u pogledu **televizijskog oglašavanja**. Komisijin prijedlog povećanja **učestalosti** stanki za oglašavanje s 30 na 20 minuta jedna je skupina delegacija s odobravanjem pozdravila, dok mu se druga skupina usprotivila (članak 20. stavak 2.). U pogledu prijedloga promjene izračuna **ograničenja** oglašavanja od 20 % koji se temeljio na satu, a sada se temelji na danu (između 7.00 i 23.00), jedna je skupina delegacija poduprla tu promjenu, dok se druga skupina usprotivila te je ukazala na negativne učinke na gledatelja, posebno u vrijeme najveće gledanosti, i izrazila sumnju u vezi sa srednjoročnim i dugoročnim pozitivnim učincima na prihode televizijskih kuća (članak 23.).

¹¹ U uvodnoj izjavi 23. Prijedloga Komisije navodi se kojim se pokazateljima države članice mogu koristiti kako bi utvrdile je li usluga na zahtjev usmjerena na njihovo državno područje.

¹² To proizlazi iz Odluke Komisije od 1.9.2016. o programu državnih potpora (C(2016) 5551 final).

Osim toga, neke države članice ukazale su na činjenicu da bi se popuštanje u pogledu propisa o televizijskom oglašavanju trebalo promatrati u vezi s ublaživanjem propisa u vezi s plasmanom proizvoda i pokroviteljstvom, pri čemu se pokroviteljske poruke ne računaju u ograničenje oglašavanja, što bi za konačnu posljedicu moglo imati znatan porast količine komercijalnih komunikacija kojima će gledatelji biti izloženi.

Kao odgovor na te razloge za zabrinutost Komisija je istaknula da će tržište, s obzirom na širok raspon dostupnih medijskih usluga, od kojih su neke bez ikakvog oglašavanja, i jaku konkurenciju na audiovizualnom tržištu, samoregulirati količinu oglašavanja u pogledu televizijskih usluga.

- ii. U pogledu odredaba o **pokroviteljstvu** (članak 10.) i **plasmanu proizvoda** (članak 11.) mnoge su delegacije bile protiv Komisijina prijedloga omogućivanja „posebnih promidžbenih upućivanja” u pokroviteljskim porukama i plasmanu proizvoda te „neopravdanog isticanja” u plasmanu proizvoda. Te su delegacije tvrdile da se predloženim izmjenama prvo nejasnima čine granice među tim vrstama komercijalnih komunikacija i televizijskog oglašavanja te drugo, da bi one mogle imati negativan učinak na odgovornost i uredničku neovisnost pružatelja medijskih usluga. Određene delegacije bile su protiv promjene pristupa plasmanu proizvoda od toga da ga se zabranjuje do toga da ga se dopušta.

Komisija je svoj fleksibilan pristup pokroviteljstvu i plasmanu proizvoda opravdala potrebom da se odgovori na današnju stvarnost te potakne iskorištavanje tih oblika komercijalnih komunikacija kako bi se ostvario njihov potpuni potencijal.

- iii. Mnoge su delegacije željele da se **kvalitativne** norme¹³ (članak 9.) prošire tako da se obuhvate i platforme za razmjenu video sadržaja. Neke su delegacije željele da uvjeti između linearnih usluga i usluga na zahtjev u vezi s oglašavanjem alkohola budu u većoj mjeri jednaki. U tom pogledu, predložile su proširenje trenutačno samostalnih, strožih propisa za televiziju (članak 22.) i na usluge na zahtjev. Komisija je istaknula da se njezinim prijedlogom jača zaštita maloljetnika od neprimjerenih komercijalnih komunikacija za alkohol te hranu i piće s visokim udjelom masti, soli i šećera (HFSS¹⁴) poticanjem razvoja nacionalnih kodeksa ponašanja, kao i, prema potrebi, kodeksa ponašanja EU-a.

c) Zaštita maloljetnika (članak 12.)

Delegacije su u načelu pozdravile Komisijin prijedlog potpunog usklađivanja propisa čiji je cilj zaštita maloljetnika u okviru linearnih usluga i usluga na zahtjev, ali neke su delegacije željele proširiti te propise i na platforme za razmjenu video sadržaja. Osim toga, mnoge su delegacije ukazale na to da je važno istaknuti ulogu medijske pismenosti u zaštiti maloljetnika.

3. Poboljšanje funkcioniranja načela zemlje porijekla te nadležnosti

Načelo zemlje porijekla temelj je Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama s obzirom na to da pružatelj medijskih usluga podliježe samo jednom skupu propisa, a to su propisi države članice u kojoj se nalazi njegov poslovni nastan. Stoga pružatelj može slobodno pružati usluge unutar EU-a s obzirom na to da druge države članice moraju osigurati slobodu prijema i ne smiju ograničiti ponovne prijenose usluga na svojem državnom području, osim u posebnim situacijama. Komisija predlaže zadržavanje načela zemlje porijekla, pri čemu se ono primjenjuje i na platforme za razmjenu video sadržaja (iako uz poseban mehanizam određivanja nadležnosti), te njegovo jačanje uglavnom lakšim utvrđivanjem države članice koja je nadležna i poboljšanjem mehanizama suradnje. Države članice općenito su poduprle načelo zemlje porijekla, iako su neke države članice bile prilično suzdržane.

¹³ Kvalitativni propisi su npr. da komercijalne komunikacije moraju biti prepoznatljive, ne smiju se koristiti podsvjesnim tehnikama, moraju poštovati ljudsko dostojanstvo, ne smiju prikazivati cigarete i lijekove te moraju štiti maloljetnike u pogledu alkohola i hrane s visokim udjelom masti, soli i šećera.

¹⁴ S visokim udjelom masti, soli i šećera.

a) Strože mjere i postupak izbjegavanja (članak 4.)

Nekoliko delegacija ukazalo je na nedostatke načela zemlje porijekla, posebno kada je država članica odlučila primjenjivati **strože mjere** od onih koje su utvrđene u Direktivi, koja se temelji na minimalnom usklađivanju, te ako pružatelj medijskih usluga odluči imati poslovni nastan u drugoj državi članici koja ima blaže propise, ali usmjerava svoje programe na prvu državu članicu. U tom je pogledu nekoliko država članica ukazalo na to da je teško natjerati takve pružatelje da poštuju strože propise koje imaju primjerice u području zaštite maloljetnika ili komercijalnih komunikacija. Kao moguće rješenje, neke od tih delegacija predložile su da se slijedi „odstupanje” od načela zemlje porijekla koje Komisija predlaže za promicanje europskih djela (vidjeti točku 2. podtočku (a) gore).

Direktivom se predviđa postupak kojim se državi članici omogućuje da djeluje u situacijama kada televizijska kuća ima poslovni nastan u drugoj državi članici samo kako bi zaobišla strože propise prve države članice. Međutim, neke su delegacije istaknule da dotični postupak, **postupak izbjegavanja**, trenutačno nije učinkovit zbog svoje složenosti te da se Prijedlogom Komisije njegova primjena ne olakšava. Komisija je navela da se postupkom izbjegavanja ograničuje sloboda poslovnog nastana, čime se opravdava stroga i restriktivna primjena tog postupka. Istodobno je Komisija priznala da postupak dosad nije upotrijebljen. Budući da se postupak izbjegavanja može primijeniti samo na televizijsko oglašavanje, neke su delegacije zatražile da se on proširi na usluge na zahtjev.

b) Postupak odstupanja (članak 3.)

Delegacije su općenito poduprle pojednostavnjivanje postupka kojim se državama članicama omogućuje da privremeno odstupe od slobode prijema ili ograničenja ponovnog prijenosa audiovizualnih medijskih usluga u određenim posebnim okolnostima. Posebno su pozdravile uspostavu jedinstvenog postupka odstupanja i za linearne usluge i za usluge na zahtjev, nove temelje za odstupanje i mogućnost uporabe hitnog postupka bez obzira na vrstu usluge.

Međutim, neke su delegacije istaknule razliku između uvjeta koji se moraju ispuniti za linearne usluge i usluge na zahtjev. U slučaju televizijskog emitiranja i za razliku od usluga na zahtjev, kršenje se mora ponavljati (opetovano). Komisija je objasnila da je razlog za zadržavanje te razlike činjenica da je u internetskom okruženju teže utvrditi kada je došlo do kršenja.

Neke delegacije nisu bile za produljenje rokova za odluku Komisije. Komisija je dulje rokove opravdala potrebom uzimanja u obzir složenosti povezane s odlukama kojima se ograničuje sloboda pružanja usluga u okviru unutarnjih obveznih rokova Komisije.

c) Kriteriji nadležnosti (članak 2. stavak 3.)

Nekoliko delegacija smatralo je da je predložena promjena u pogledu utvrđivanja koja država članica ima nadležnost nad pružateljem medijskih usluga samo kozmetičke prirode. Neke od njih smatrale su da bi trebalo istražiti alternativne kriterije za rješavanje pitanja kao što je usmjeravanje na oglašavanje.

Neke delegacije bile su protiv predložene promjene kriterija povezanog s radnom snagom iz „značajnog” u „većina”. Smatrale su ili da takav kriterij nije stabilan jer broj osoblja često varira ili su htjele dodatno pojašnjenje u pogledu toga koja bi se vrsta zaposlenika računala u većinu radne snage. Komisija je objasnila da je njezina namjera bila pojednostavniti taj prilično složen kriterij te da je otvorena za daljnju raspravu o njemu s državama članicama.

d) Zajednički popisi usluga (članak 2. stavak 5.a i članak 28.b stavak 2.)

Kako bi se osigurala transparentnost i time olakšala provedba Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama, Komisija predlaže uspostavu zajedničkih popisa (baze podataka) audiovizualnih medijskih usluga (televizijskih usluga i usluga na zahtjev) i usluga platforme za razmjenu video sadržaja. Na popisu bi bila navedena država članica nadležna za svaku uslugu zajedno s kriterijima na temelju kojih je odlučeno o nadležnosti. Delegacije su općenito pozdravile takav popis, ali nekoliko njih bilo je zabrinuto zbog administrativnog opterećenja i financijskih troškova koje bi sastavljanje takvog popisa i njegovo ažuriranje mogli izazvati.

e) Nadležnost za platforme za razmjenu video sadržaja (članak 28.b stavak 1.)

Komisija predlaže primjenu pravila zemlje porijekla i na platforme za razmjenu video sadržaja. Budući da neke od tih platformi imaju poslovni nastan izvan EU-a, ali unatoč tome u većini su slučajeva vezane (npr. podružnicom ili matičnim društvom) za EU, Komisija je predložila da se ta veza uzme kao stvarni poslovni nastan za svrhu Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama. Neke delegacije pitale su o primjeni zemlje porijekla u slučaju platformi, a neke druge istaknule su mogući „forum shopping” (izbor najpovoljnijeg suda) do kojega bi predloženim pristupom moglo doći. Neke su delegacije predložile da se obuhvate i usluge koje pružaju platforme za razmjenu video sadržaja s poslovnim nastanom izvan EU-a. Općenito je zatraženo dodatno pojašnjenje načina na koji bi dodjela nadležnosti funkcionirala u praksi. Komisija je objasnila da je odabrala primjenu načela zemlje porijekla na platforme za razmjenu video sadržaja kako bi se osiguralo da je pružatelj platforme za razmjenu video sadržaja obuhvaćen pravilima jedne države članice EU-a te kako bi se istodobno izbjegla dvostruka nadležnost.

4. Mehanizmi nadzora i praćenja

a) Zajednička regulacija i samoregulacija i kodeksi ponašanja EU-a (uglavnom članak 4. stavak 7.)

Iako je mogućnost uporabe **zajedničke regulacije i samoregulacije** bila pružena već u Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama iz 2010., Komisija potiče širu uporabu te vrste regulacije u različitim područjima obuhvaćenima Direktivom, posebno s obzirom na opis sadržaja za štetne sadržaje (članak 6.a), zaštitu maloljetnika i borbu protiv govora mržnje na platformama za razmjenu video sadržaja (članak 28.a) te komercijalne komunikacije za smanjenje izloženosti maloljetnika oglašavanju hrane i pića s visokim udjelom masti, soli i šećera te alkohola (članak 9. stavci 2. i 3.). Ta vrsta regulacije ostvaruje se kodeksima ponašanja na koje su dobrovoljno pristali industrija, nevladine organizacije i drugi dionici te u slučaju zajedničke regulacije u okviru koji je utvrdio nacionalni zakonodavac.

Mnoga pitanja postavljena su u vezi s tim mjerama s obzirom na to da se nacionalne prakse u pogledu provedbe Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama razlikuju među državama članicama. Mnoge su države članice smatrale tekst nejasnim u pogledu toga je li uporaba zajedničke regulacije / samoregulacije obvezna. Komisija je potvrdila da ta vrsta regulacije nije obvezna te je treba smatrati dopunom zakonodavnim mjerama. Postavljeno je i pitanje na koji način država članica može osigurati da kodekse poštovanja dogovorene na nacionalnoj razini poštuju pružatelji medijskih usluga koji imaju poslovni nastan u drugim državama članicama, ali su usmjereni na njezino državno područje. Osim toga, nekoliko delegacija predložilo je spajanje svih odredaba koje se odnose na zajedničku regulaciju / samoregulaciju u jedan članak kako bi se izbjeglo ponavljanje i osigurala bolja jasnoća.

Kodeksi ponašanja EU-a samoregulatoran su instrument koji se već upotrebljava na razini EU-a, ali je sada uveden u Direktivu o audiovizualnim medijskim uslugama. Mnoge su delegacije zatražile više pojedinosti o načinu na koji će se kodeksi ponašanja EU-a pripremati i kako će funkcionirati te kako će se osigurati i pojačati usklađenosti s tim kodeksima. Osim toga, s obzirom na te nesigurnosti delegacije su općenito bile prilično rezervirane prema ideji kodeksa EU-a te u nekim slučajevima i protiv te ideje. Komisija je objasnila da su kodeksi EU-a samoregulatorni te stoga za razliku od nacionalnih zakonodavnih mjera ili mjera zajedničke regulacije nisu obvezni. Stoga bi ih trebalo radije gledati kao izvanredne mjere te u svakom slučaju dopune nacionalnim kodeksima.

b) Neovisnost nacionalnih regulatora (članak 30.)

Države članice općenito su pozdravile ideju jačanja neovisnosti nacionalnih regulatora. Međutim, mnoge su delegacije smatrale da su zahtjevi previše detaljni te bi radije htjele da se u tekstu navedu samo osnovna načela. Komisija je branila svoj prijedlog objašnjenjem da su nacionalni regulatori potrebni za osiguravanje ispravne provedbe Direktive te da je potrebno utvrditi detaljne zahtjeve za neovisnost kako bi se jamčilo da su svi regulatori u EU-u neovisni.

**c) ERGA (Europska skupina regulatora za audiovizualne medijske usluge)
(uglavnom članak 30.a)**

Komisija predlaže formalizaciju Europske skupine nacionalnih regulatora za audiovizualne medijske usluge (ERGA) koja trenutačno funkcionira kao stručna skupina Komisije¹⁵. Budući da se Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama temelji na minimalnom usklađivanju (uz iznimku predložene regulacije platformi za razmjenu video sadržaja) te s obzirom na povećanu usmjerenost na zajedničku regulaciju / samoregulaciju, Komisija traži viši stupanj usklađivanja u provedbi Direktive diljem EU-a.

Nekoliko država članica poduprlo je Komisijin prijedlog, ali su mnoge države članice imale prilično rezervirano stajalište prema ERGA-i te su neke bile protiv nje. Uglavnom su bile zabrinute zbog činjenice da se zadaće i kompetencije ERGA-e preklapaju sa zadaćama i kompetencijama odbora za kontakt (članak 29.), koji okuplja predstavnike država članica i pomaže Komisiji u provedbi Direktive. U tom su pogledu mnoge delegacije zatražile da se napravi jasna razlika između odbora za kontakt i ERGA-e i da pritom uloga ERGA-e bude ograničena na pružanje tehničkih savjeta i platforme za razmjenu najbolje prakse. Nekoliko delegacija istaknulo je da ima previše upućivanja na ERGA-u u cijelom tekstu te predlaže njihovo smanjenje i/ili uravnoteživanje u korist odbora za kontakt.

5. Druga pitanja

Delegacije su, kao opće pitanje, zatražile pojašnjenje mnogih pojmova i koncepata upotrijebljenih u Prijedlogu Komisije kao što su konkretno: „velika količina” sadržaja pohranjenog na platformi za razmjenu video sadržaja (članak 1. točka (aa) podtočka i.), „uredničke odluke” (članak 2. stavak 3. točka (b)), „javna sigurnost” (članak 3. stavak 2. točka (b)), „prava na obranu” (npr. članak 3. stavak 3. točka (e)), pružatelji s „malim prometom” i „malom publikom” (članak 13. stavak 5.), „matično društvo” i „podružnica” (članak 28.b), itd.

¹⁵ Odluka Komisije od 3. veljače 2014. o uspostavi ERGA-e.

Osim glavnih pitanja opisanih pod točkama od 1. do 4. delegacije su otvorile i sljedeća pitanja:

- **Zahtjevi pristupačnosti (članak 7.)**

Komisija je predložila uklanjanje zahtjeva pristupačnosti iz Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama s obzirom na njezin prijedlog da se pristupačnost uredi u horizontalnom Europskom aktu o pristupačnosti¹⁶. Međutim, velika većina delegacija željela je zadržati zahtjeve pristupačnosti za audiovizualne usluge u Direktivi o audiovizualnim medijskim uslugama. Istodobno su neke od tih delegacija bile za ambicioznije zahtjeve od onih u trenutačnom tekstu, što je Komisija podržala.

- **Namijenjeno prvenstveno djeci (članci 9. i 11.)**

Mnoge delegacije izrazile su zabrinutost u pogledu promjene iz „dječjih programa” u „programe namijenjene prvenstveno djeci”: smatrale su da je pojam nejasan i neprecizan, što bi otežalo njegovu primjenu. Komisija je objasnila da je cilj te promjene proširiti trenutačnu zaštitu maloljetnika izvan programa koji su posebno usmjereni na djecu, uzimajući u obzir njihove promjenjive navike gledanja.

- **Poticanje nasilja i mržnje (uglavnom članak 6. i članak 28.a)**

Nekoliko delegacija ukazalo je na nedosljednost među različitim dijelovima teksta u kojima se spominje osnova na temelju koje se smatra da sadržaj potiče nasilje ili mržnju. Određene delegacije željele su među osnove dodati i veličanje terorizma i povredu ljudskog dostojanstva, dok neke druge delegacije radije ne bi navodile nikakve osnove. Komisija je potvrdila da bi se isti tekst, u odgovarajućoj mjeri usklađen s definicijama utvrđenima u Okvirnoj odluci Vijeća iz 2008.¹⁷, trebao upotrebljavati u cijelom tekstu.

¹⁶ Dok. 14799/15.

¹⁷ Okvirna odluka Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima (SL L 328, 6.12.2008., str. 55.).

- **Opis sadržaja (članak 6.a)**

Ovim se Prijedlogom odredbe o zaštiti maloljetnika dopunjuju novom obvezom pružanja dovoljno informacija gledateljima o štetnoj prirodi sadržaja uporabom „sustava opisa” (npr. piktogramâ). Mnoge su delegacije zatražile pojašnjenje tog pojma. Neke su delegacije uputile prigovor na uporabu opisa sadržaja s obzirom na to da se nacionalne prakse u tom području razlikuju te se piktogrami ne upotrebljavaju u svim državama članicama. Neke druge delegacije izrazile su sumnju u vezi s uporabom kodeksâ ponašanja EU-a, pri čemu je jedna od njih bila protiv usklađivanja na razini EU-a. Komisija je istaknula da bi se kodeksom EU-a mogla ukloniti zabrinutost koju su izrazile određene delegacije u pogledu toga da usluge koje su usmjerene na njihovo državno područje, ali s poslovnim nastanom izvan njihova državnog područja, ne upotrebljavaju isti način opisivanja sadržaja koji ima negativan učinak na njihove gledatelje.
